

Bilag.

1.

Efter Deres Ekscellences Anmodning tillader jeg mig at fremsætte nedestaaende Bemærkninger angaaende Skatteforholdene i de tidligere slesvigske Distrikter før den 1. April 1867 og angaaende Muligheden af Forandringer i den i Henhold til Lov 29. Marts 1867 § 5 truffne Ordning. Fremstillingen af de ældre Skatte- og Afgiftsforhold er væsentlig bygget paa Akterne fra den ved allerhøjeste Resolution af 17. December 1864 nedsatte Kommission, navnlig „Bemærkninger angaaende Omordningen af Skatteforholdene“ af fhv. Bureauchef i det slesvigske Ministerium, Justitsraad Clod, samt paa Herredsfoged Kierulfs Skrift: „Om Beskatningsforholdene i Haderslev Amt“.

Foreløbig bemærkes, at en eventuel Forandring i Afgiftsforholdene formentlig maa omfatte ikke blot de 8 Sogne ved Kolding, men ogsaa de tidligere slesvigske Distrikter under Ribe Amtstuedistrikt og endvidere Ærø.

Med Hensyn til de ældre Skatter, der ere gaaede over i „Gammelskatten“ og „Jordebogsafgiften“, gør der sig en Forskel gældende mellem paa den ene Side Ærø og de 7 skyldsatte Sogne paa Fastlandet, nemlig Vonsild, Dalby, Ødis, Bjert, Stenderup, Veistrup og Heils og paa den anden Side de øvrige, ikke skyldsatte Distrikter paa Fastlandet. Af Ejendommene i de sidste svaredes nemlig endnu ved Indlemmelsen Landgilde og Herrepenge, Kontribution, Straatiendepenge og Hoveripenge, medens disse Afgifter i de skyldsatte 7 Sogne vare afløste af den saakaldte Skyldsætningskanon, hvilket ligeledes var Tilfældet paa Ærø, dog vedblev nok Marstal at svare Landgilde. Af Fastlandssognene svaredes der endvidere Vederlag for Magasinkorn og Fourage, som derimod ikke paahvilede Ærø. Endvidere udrededes der af forskellige Ejendomme Domænekanon og Vederlag for Hoveri til tidligere Domæner, og endelig svarede enkelte Ejendomme, der havde hørt ind under det tidligere adelige Gods Lindeved, nogle mindre betydelige Afgifter under Navn af „Forbedelsespeng“ og „herskabelige Afgifter“. De enkelte Afgifter, der gik op i „Gammelskatten“ og „Jordebogsafgiften“ vare altsaa væsentlig følgende:

1) Landgilde, jfr. Kierulf pag. 1 fgd. Om denne Afgift er af domanial Natur eller skal anses som egentlig Skat, er det formentlig umuligt at komme paa det rene med. Imidlertid synes Forfatterne at hævde, at der i hvert Tilfælde har været indbefattet egentlige Statsskatter mellem de mange forskelligartede gamle Afgifter, der i sidste Halvdel af det 18. Aarhundrede sloges sammen til denne Afgift.

2) Straatiendepenge og Hoveripenge — Kierulf pag. 4 — maa formentlig betragtes som Skatter. Den første synes ikke at være Tiendevederlag, og Hoveripengene er i hvert Fald ikke Vederlag for Hoveri til nedlagte Domæner, men for almindelige Kørsler m. m., der paahvilede de skattepligtige. Da Afgifterne i de skyldsatte Distrikter vare gaaede over i Kanon, kan de heromhandlede Afgifter for øvrigt kun andrage et ringe Beløb.

3) Kontribution, der, efter hvad der er anført hos Kierulf pag. 6 fgd., sikkert maa betragtes som en ren Skat.

4) Skyldsætningskanon skriver sig fra sidste Halvdel af det 18. Aarhundrede, da der til forskellige Tider foretoges en ny Skyldsætning af Jordejendomme i Slesvig; den tilendbragtes paa Ærø, men af de indlemmede Fastlandsdistrikter kom den kun til at omfatte de 7 forannævnte Sogne, da man blev betænkelig ved at fortsætte der-